

A potenciafokozó hatással ajánlott étrend-kiegészítő készítmények vizsgálata és az abból levonható tanulságok

A Magyarországi Étrend-kiegészítő Gyártók és Forgalmazók Egyesülete (továbbiakban MÉKISZ) 2003. decemberében történő megalakulása óta mindent megtesz azért, hogy az étrend-kiegészítő készítmények területén tevékenykedő gyártók és forgalmazók működésük során a jogszabályi előírások szigorú betartása mellett, a készítmények minőségére és biztonságosságára ezen felül is kiemelt figyelmet fordítsanak. Mint minden szervezet a MÉKISZ is elsődlegesen az egyesületen belüli szabályrendszerek kialakításával és a tagság folyamatos oktatásával, tájékoztatásával tudja garantálni, hogy a MÉKISZ tagsága által előállított és forgalmazott étrend-kiegészítő készítmények megfelelő minőségben, biztonságos összetétellel és korrekt tájékoztatással kerüljenek kereskedelmi forgalomba. A MÉKISZ tisztában van azzal, hogy egy érdekképviselő szervezet a tisztességes piaci magatartás iránti elkötelezettsége nem merülhet ki csupán a formai (jelölési, reklámozási) követelmények betartásának ellenőrzésével egy olyan piacon, ahol 2004 óta (uniós csatlakozásunk és ehhez kapcsolódóan az engedélyeztetés helyett a gyártó felelősségen alapuló notifikációs rendszer bevezetése óta) a bejelentett (notifikált) készítmények száma hat év alatt több mint 30-szorosára növekedett. Ennek tudatában jött létre a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának Farmakognóziái Intézetével az az együttműködés, mely a potenciafokozó hatással ajánlott (reklámozott) étrend-kiegészítő készítmények vizsgálatát tűzte ki célul. Az étrend-kiegészítő készítményeket forgalmazó boltok és internetes oldalak nem reprezentatív felmérése során 53 olyan növényi eredetű terméket lehetett beazonosítani, melyeket potenciafokozóként, vagy ilyen hatásra utalva ajánlottak. A meglehetősen bőséges kínálatból 10 termék részletes kémiai vizsgálatának elvégzésére került sor.

Név

Dragon POWER gyógynövény tartalmú étrend-kiegészítő vitalitás kapszula
Golden Night növényi kivonatot tartalmazó étrend-kiegészítő kapszula
Hard Night növényi kivonatot tartalmazó étrend-kiegészítő kapszula férfiaknak
POTE-MIX BUMM Növényi összetevőket tartalmazó étrend-kiegészítő kapszula férfiak részére
SATIBO ALTERNATIVE CAPSULE étrend-kiegészítő kapszula gyógynövény kivonatokkal
SEXPEARIENCE étrend-kiegészítő
Stamina Squared
UP-növényi kivonatokot és C-vitamint tartalmazó étrend-kiegészítő kapszula
Viamaximum növényi komponenseket tartalmazó étrend-kiegészítő
VIAPRO EXTRA növényi komponenseket tartalmazó étrend-kiegészítő

A vizsgált készítmények közül 5 tartalmazott olyan gyógyszerhatóanyagot (szildenafil, tadalafil, stb.), amelyet vényköteles gyógyszerként férfi merevedési zavarok kezelésére alkalmaznak (például sildenafil a Viagra gyógyszerben). A vegyületek egyike sem található meg növényekben, azokat a gyártás során feltehetőleg tudatosan adták a készítményekhez, hogy a termék elérje a fogyasztó által elvárt hatást. Az érintett készítményeket az alábbi táblázat tartalmazza.

Név	Szildenafilfil	Tadalafil	Foszfodiészteráz-gátló analóg
Dragon POWER gyógynövény tartalmú étrend-kiegészítő vitalitás kapszula	+		
Golden Night növényi kivonatot tartalmazó étrend-kiegészítő kapszula	+	+	+
Hard Night növényi kivonatot tartalmazó étrend-kiegészítő kapszula férfiaknak	+		
SATIBO ALTERNATIVE CAPSULE étrend-kiegészítő kapszula	+	+	+
gyógynövény kivonatokkal			
UP-növényi kivonatokot és C-vitamint tartalmazó étrend-kiegészítő kapszula			+

A potenciafokozó hatóanyagokkal történő hamisítás azért jelent kiemelt veszélyt, mert szándékolatlan, orvosi javaslat és kontroll nélküli alkalmazásuk súlyos következménnyel (szív-érrendszeri panaszok kialakulásával) járhat egyes fogyasztói csoportokban. További kockázatot jelenthet, hogy ha a potenciazavar hátterében szív-érrendszeri kórkép áll, akkor a merevedési zavar tüneti kezelése elfedheti a valódi okot és késleltetheti a beteg szakemberhez való fordulását.

A vizsgálat fentiek szerinti kedvezőtlen eredménye, arra hívja fel a figyelmet, hogy csak jó minőségű, biztonságos étrend-kiegészítő készítményeket szabad vásárolni. A minőség záloga lehet, hogy ismert, megbízható gyártók és forgalmazók termékét megbízható helyről szerezzük be. A MÉKISZ honlapján (www.mekisz.hu) található gyártók és forgalmazók (az egyesület tagsága) esetében, biztosak lehetünk abban, hogy ezek a cégek Magyarországon elérhető, termékeikért felelősséget vállaló vállalkozások, akik a fogyasztók biztonságát elsődleges szempontnak tekintik. A MÉKISZ tagjai által előállított készítmények pontos összetétele ugyancsak elérhető az egyesület honlapján található adatbázis segítségével. Itt kell megjegyezni, hogy jelenleg ez az egyetlen publikus adatbázis az étrend-kiegészítő készítmények összetételéről.

Az eredmények eléréséhez szükséges meglehetősen összetett (speciális) vizsgálati módszerek alkalmazása, arra mutat rá, hogy a piacfelügyeleti hatóságok által rendszeresen alkalmazott vizsgálati eljárások mellett, fontos szerepe lehet a gyógynövény hatóanyagok illetve egyéb gyógyszerhatóanyagok vizsgálatában járatos vizsgálóhelyek (például Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának Farmakognóziái Intézete) által kidolgozott módszereknek, melyek segítségével lehetőség nyílik növényi hatóanyag tartalmú készítmények rutinszerű vizsgálatára.

A MÉKISZ az elkövetkező időszak fontos feladatának tekinti további vizsgálatok kezdeményezését a vizsgálatokban járatos kutatóhelyekkel együttműködve, és nem csupán a hibás termékek megtalálása érdekében, hanem annak demonstrálására, hogy felelős gyártók (a MÉKISZ tagsága ebbe a körbe tartozik) által előállított étrend-kiegészítő készítmények többsége megfelelő minőségű, biztonságos termék, melyek fogyasztása mindenki számára nyugodt szívvel ajánlható.

MÉKISZ

Komárom, 2010. július 7.